

Praėjusią savaitę Europos liaudies partijos (ELP) frakcijos posėdyje Strasbūre buvo patvirtintas Europos Parlamento nario Andriaus Kubiliaus parengtas ELP politikos dokumentas dėl Ukrainos. Jis tapo oficialia frakcijos pozicija. Dokumente išdėstyta išsami būtinų permainų strategija, kurią galima apibūdinti kaip 10 svarbiausių žingsnių, kurių turėtų būti imamasi siekiant padėti Ukrainai laimėti karą ir Europos žemynui atlaikant karo keliamus iššūkius, kai Europos Sąjungai po šios geopolitinės krizės tampant žymiai stipresne užsienio ir saugumo politikoje.

„Rusijos karas prieš Ukrainą tęsiasi jau devynis mėnesius. Ukraina rodo neįtikėtiną drąsą gindama save ir visą Europos Sąjungą (ES). ES pagalba Ukrainai nuo pat karo pradžios atliko labai svarbų vaidmenį. Tikėtina, kad karas užsitęs. Todėl ES turi būti pasiruošusi tokiai ilgesnei laiko perspektyvai, pereidama nuo „ad hoc“ sprendimų prie tinkamo sisteminio atsako į karo keliamus iššūkius Europos žemynui“, – pabrėžė EP narys Andrius Kubilius.

Jis taip pat pažymėjo, kad ELP visuomet buvo politinė lyderė telkiant politinę ir dalykinę paramą Ukrainai ir kitoms Rytų Partnerystės šalims. Su patvirtintu politikos dokumentu ELP ėmėsi iniciatyvos brėžti ilgalaikę svarbiausių sprendimų karo ir pokario laikotarpiui kryptį. „Džiaugiuosi, kad kolegos ELP frakcijoje ir visame Parlamente vis labiau įsiklauso į mūsų vertinimus, idėjas, iniciatyvą. Dešimtmetis iki 2030 metų bus „Ukrainos dešimtmetis“, Europa turi būti tam pasiruošusi ir mes visi prie to prisidedame“, – teigia A.Kubilius.

10 žingsnių:

1. Karo pabaiga ir Ukrainos pergalė (visiškai išlaisvinant jos teritorijas) priklauso tik nuo Vakarų tiekiamos ginkluotės kiekio ir kokybės. Kuo greičiau bus pristatyta daugiau ginklų, tuo greičiau įsivyras taika.
2. Sankcijos silpnina Rusijos karinius pajėgumus ir jos turėtų likti galioti tol, kol bus išlaisvinta visa Ukrainos teritorija ir Rusija sutiks sumokėti visas kompensacijas.
3. ES ir G7 šalys turi skubiai sukurti sisteminę Ukrainos gynybos ir išlikimo finansavimo strategiją: ginklų tiekimas (2023 m. reikia 100 mlrd. eurų); Ukrainos valstybės funkcionavimas (2023 m. reikia 36 mlrd. eurų), Ukrainos atstatymas (nuo 2023 m. reikia 350 mlrd. eurų). ES ir jos valstybės narės turėtų būti pasirengusios sutelkti bent 300 mlrd. eurų lėšų Ukrainos poreikiams. Reikia imtis ryžtingų ir skubių veiksmų, kaip ir pandemijos metu. Kovai su „Putino žiemos karu“ prieš ES gali prireikti papildomų ES ir tarptautinių lėšų. ES ir jos tarptautiniai partneriai turi dirbti petys į petį, kad papildytų vieni kitų pastangas;

4. Suteikus Ukrainai kandidatės statusą, ES turi nedelsdama judėti į priekį: pradėti derybas dėl narystės kiek galima greičiau, siekiant užbaigti reikiamas reformas ir derybas per 3-4 metus. Galutinis tikslas – iki šio dešimtmečio pabaigos suteikti Ukrainai (ir kitoms narystės siekiančioms šalims) ES narystę, jei stojančiosios šalys įgyvendins plataus užmojo reformas. Integracija į ES bendrąją rinką turėtų būti baigta iki 2025 m;
5. ES turėtų paspartinti savo vidaus reformas, kad pasirengtų būsimai plėtrai. Todėl pasirengimas ES Reformų Konventui ir jo sėkmė turės didelę geopolitinę reikšmę;
6. Būsimi susitarimai dėl Ukrainos saugumo bus labai naudingi visai ES. Todėl valstybės narės ir NATO turi būti pasirengusios suteikti saugumo garantijas Ukrainai pasibaigus karui. Ukraina nusipelno tokių garantijų. Be to, turėdama labiausiai patyrusias karines pajėgas Europos žemyne, Ukraina gali užtikrinti daug didesnę saugumą visai Europai;
7. ES turi parodyti, kad su V. Putinu nebus tęsiama „įprasta veikla“ (*business as usual*). ES galėtų parodyti savo tvirtą poziciją kartu inicijuodama specialaus tarptautinio tribunolo, kuris tirtų įvykdytą karo agresijos nusikaltimą, įsteigimą. Taip būtų pradėtas teisinis tyrimas dėl V. Putino atsakomybės už įvykdytus karo nusikaltimus;
8. ES turi nustoti teikti pirmenybę „dialogui su Putinu“, nes tai būtų dialogas su potencialiu karo nusikaltėliu; kartu ji turėtų suintensyvinti dialogą su demokratine Rusijos opozicija. Šis dialogas turėtų turėti stabilią institucinę struktūrą. Tokios pat galimybės turėtų būti suteiktos ir Baltarusijos opozicijai. Taip ES turėtų sustiprinti savo kovą už demokratijos gynimą;
9. ES turi turėti aiškią tiek trumpalaikę, tiek ilgalaikę strategiją, kaip laimėti šį „žiemos karą“, kurį V. Putinas kariauja prieš visą ES. Reikia imtis skubių ES lygmens priemonių padėčiai stabilizuoti. ES taip pat turi pareikšti, kad „įprastinis verslas“ su „Putino dujomis ir nafta“ net ir karui pasibaigus nesitęs. Ambicingesnis „žaliojo susitarimo“ įgyvendinimas yra tinkamas šios geopolitinės krizės sprendimas ir pergalinga strategija „Putino žiemos kare“;
10. ES turi išeiti iš šios geopolitinės krizės geopolitiškai stipresnė. ES turi atvirai išnagrinėti didžiausias praeities ES geopolitinės klaidas, dėl kurių kilo ši krizė. ES turi nustoti bijoti V. Putino, nes šis silpnumas tik provokuoja V. Putiną. ES turi turėti daug ambicingesnę ES plėtros strategiją, ypač Ukrainos atžvilgiu. ES turi „europeizuoti“ savo užsienio ir saugumo politiką ir pereiti prie daugumos balsavimo (atsisakant „veto“ teisės) priimant ES sprendimus užsienio politikos klausimais. ES turi būti pajėgi per karą sutelkti daug daugiau lėšų ir investuoti jas į ES karinės pramonės gamybos didinimą.

Europos liaudies partijos frakcija patvirtino europarlamentaro A.
Kubiliaus parengtą politikos dokumentą dėl Ukrainos

